VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 117)**

z dnia 5 czerwca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 117)

5 czerwca 2014 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła Andrzeja Kani **(PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie dla Prezydium Sejmu RP propozycji tematów Kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2015 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Kwiatkowski** prezes Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Oset** i **Tadeusz Cieśluk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Stwierdzam kworum.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego porządku dziennego posiedzenia – Zaopiniowanie dla Prezydium Sejmu tematów kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2015 r.

W związku z pismem prezesa NIK informującym o podjęciu prac nad przygotowaniem planu pracy NIK na 2015 r., marszałek Sejmu zwróciła się do komisji sejmowych o przekazanie bezpośrednio do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej propozycji spraw i problemów, które mogą być przedmiotem badań kontrolnych NIK w przyszłym roku.

Jednocześnie marszałek Sejmu zwróciła się do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej o przedłożenie opinii dla Prezydium Sejmu w sprawie propozycji tematów zgłoszonych przez komisje sejmowe do planu pracy NIK na 2015 r.

Informuję również, że na dzisiejsze posiedzenie zostali zaproszeni przedstawiciele tych komisji sejmowych, które zgłosiły propozycje tematów do planu pracy NIK na przyszły rok. Umożliwi to udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące zasadności propozycji tematów zgłaszanych przez te komisje.

Myślę, że będziemy obradowali w ten sposób, że poproszę przedstawiciela NIK – pana prezesa Kwiatkowskiego, lub osoby wskazane – o ustosunkowanie się do wszystkich zgłoszonych tematów, w kolejności przedstawionej w materiale informacyjnym przekazanym przez komisje.

Następnie Komisja podejmie decyzję odnośnie rozpatrywanych tematów kontroli.

Proszę bardzo, panie prezesie.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Panie przewodniczący, szanowne prezydium, panie i panowie posłowie, jeśli państwo pozwolą, to na początek kilka zdań wstępu, bo w tym roku, w związku z planem pracy, spotykamy się wcześniej niż w roku ubiegłym. W zeszłym roku spotkaliśmy się w lipcu. Teraz spotykamy się na początku czerwca. Chciałbym za to serdecznie podziękować Komisji do Spraw Kontroli Państwowej i innym komisjom, które zgłaszały swoje propozycje.

Dlaczego jest to dla nas tak istotne? W ubiegłym roku plan pracy NIK został uchwalony w grudniu, a uchwalenie planu pracy przed Bożym Narodzeniem oznaczało w praktyce, że przygotowanie szczegółowych planów kontroli odbywało się na początku roku, co spowodowało, że *de facto* realizacja tego planu opóźniła się o, co najmniej, kilka tygo-

dni od początku roku i w praktyce był to w naszych delegaturach, delikatnie mówiąc, okres nie do końca najlepiej wykorzystany.

W analizie dotyczącej ubiegłego roku stwierdziliśmy, że w związku z tym, że udało nam się zmniejszyć pracochłonność kontroli budżetowej o około 5 tysięcy kontrolerodni, a są to te kontrole, które zawsze realizujemy na początku roku, to pojawiła się możliwość, żeby szybciej rozpocząć kontrole planowe, czy kontrole doraźne i lepiej wykorzystać potencjał Najwyższej izby Kontroli.

Żeby to było możliwe, to musieliśmy przyśpieszyć, bo nie tylko pojawiła się taka możliwość, ale to musi być poparte szybciej przyjętym planem i stąd w tym roku, o czym chciałbym poinformować Komisję, kolegium NIK, na którym będzie zatwierdzany plan pracy odbędzie się nie w grudniu a na początku listopada i dzięki temu programy kontroli będą mogły rozpocząć się od początku roku, bo jednostki organizacyjne NIK będą miały czas jeszcze w końcówce tego roku, żeby przygotować programy kontroli i móc rozpocząć czynności od początku przyszłego roku.

W NIK pojawiły się zmiany związane z funkcjonowaniem zespołu do spraw planowania. Mogę państwa poinformować, że ten zespół, który w szczególny sposób jest zaangażowany w przygotowanie planu pracy i propozycji tematów, nie mówię o propozycjach sejmowych, za chwilę do nich dotrę, bo każdy z tematów, które sekretariat Komisji nam przedłożył, dokładnie przeanalizowaliśmy i będę państwa informował o propozycjach z naszej strony, oczywiście do decyzji Komisji przy każdym z tych tematów.

Zespół do spraw planowania zidentyfikował na podstawie analizy ryzyka pięć takich ryzyk horyzontalnych, szczególnie istotnych dla nas, bo powiązanych z obszarami badań kontrolnych. W tej analizie opieraliśmy się na sygnałach, które do nas docierają, oczywiście sygnałów dotyczących nieprawidłowości funkcjonowania władzy publicznej bądź niedoskonałości i braku rozwiązań prawnych czy systemowych, czy, w ogóle, o sygnałach dotyczących w danych obszarach jakości życia obywateli czy funkcjonowania państwa.

Zidentyfikowaliśmy trzy kluczowe obszary państwa. Są to: władza publiczna, gospodarka oraz społeczeństwo. Za tymi ryzykami horyzontalnymi zostały zidentyfikowane obszary, które w szczególny sposób wymagają kontroli. Te obszary zostały zidentyfikowane w następujący sposób –niska jakość usług publicznych, brak racjonalizacji wydatków publicznych, niska konkurencyjność i innowacyjność gospodarki, nieskuteczne przeciwdziałanie negatywnym zmianom społeczno-demograficznym oraz brak skutecznych działań na rzecz jakości stanowionego prawa i jego egzekucji.

Mówię o tym na wstępie, przechodząc do tematów, bo to później znalazło odzwierciedlenie w naszych analizach dotyczących poszczególnych tematów, które znalazły się w naszych propozycjach.

Teraz przejdę do propozycji, które zostały zgłoszone przez poszczególne komisje sejmowe. Pierwsza to Komisja do Spraw Kontroli Państwowej.

Pierwszy zaproponowany przez państwa temat to kontrola w Biurze Nieruchomości Urzędu m. st. Warszawy w związku z wydawanymi decyzjami w sprawie zwrotu lub wypłacania odszkodowania za nieruchomości odebrane na mocy dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy, tzw. dekret Bieruta. Ten wniosek zgłaszał poseł Mariusz Błaszczak. Tak, ten temat wstępnie przyjęliśmy do planu pracy NIK na 2015 r. pod tytułem –„Reprywatyzacja warszawska na podstawie dekretu Bieruta".

Przepraszam, że za każdym razem będę się posługiwał sformułowaniem „wstępnie". To nie jest żaden wybieg. Z mojej strony jest to rekomendacja uwzględnienia tego w planie pracy, ale od strony formalnej plan pracy przyjmuje Kolegium Najwyższej Izby Kontroli, dlatego ostateczną decyzję w zakresie planu pracy na przyszły rok podejmuje to ciało.

Czyli z naszej strony tutaj jest rekomendacja pozytywna.

Druga propozycja, zgłoszona przez pana posła Kanię, to propozycja dotycząca kontroli inwestycji prowadzonych przez gminę Myszyniec, w powiecie ostrołęckim, za okres 2006-2014. Tu z mojej strony również będzie pozytywna rekomendacja do ujęcia tej kontroli w planie pracy.

Trzecia propozycja zgłoszona przez pana posła Janusza Śniadka to jest analiza prowadzonej przez Zarząd TVP tzw. restrukturyzacji spółki, polegającej na wymuszaniu zastępowania umów o pracę z pracownikami – umowami cywilnoprawnymi, pod kątem rzeczywistych jej skutków dla budżetów ZUS i Skarbu Państwa.

Mam dobrą informację. Tę kontrolę już rozpoczęliśmy. Czyli nie musimy uwzględniać jej w przyszłorocznym planie, bo trwają czynności kontrolne w TVP SA. Ta kontrola ma tytuł „Produkcja zewnętrzna dla TVP SA". Szczegółowym badaniem objęliśmy restrukturyzację zatrudnienia w spółce. Planowana data opublikowania informacji z tej kontroli to październik tego roku. Czynności kontrolne będą jeszcze prowadzone w lipcu, ponieważ ta umowa została, nie pamiętam – czy już podpisana, czy podpisana w najbliższych dniach. Chodzi o firmę zewnętrzną, która, przepraszam za określenie, przejmuje tych pracowników, którzy dotychczas byli zatrudnieni w TVP SA na podstawie umowy o pracę. Teraz mają mieć umowy zewnętrzne i tu pana posła, jako osobę szczególnie zainteresowaną, poinformuję o wynikach tej kontroli.

Kolejny temat zaproponowany przez Komisję do Spraw Kontroli Państwowej to temat zjawiska stosowania zatrudnienia pozakodeksowego i jego skala w jednostkach i zakładach publicznych. W spółkach z udziałem Skarbu Państwa, samorządowych oraz w podmiotach od nich zależnych, na podstawie wybranych zakładów.

Tutaj mielibyśmy propozycję, że z uwagi na to, że my robiliśmy ostatnio podobną kontrolę, ona była w szczególny sposób dedykowana aktywizacji zawodowej i problemom łagodzenia skutków bezrobocia ze szczególnym uwzględnieniem osób powyżej 50 roku życia, ale w ramach tej kontroli objęliśmy problem przesuwaniem tych osób na tego typu umowy w jednostkach administracji publicznej, z uwzględnieniem samorządu terytorialnego. Wnioski z tej kontroli są szczegółowo analizowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Jako blok zagadnień MPiPS analizuje problematykę związaną z problemem umowy o dzieło. Jest to temat związany z nałożeniem składki emerytalnej na tego typu umowy. Mam sugestię, że momentem lepszym do przeprowadzenie tej kontroli byłby okres wejścia wżycie tych przepisów, które w sposób znaczący mają szansę ograniczyć skalę tego zjawiska. Mówię o tym, że weszlibyśmy z kontrolą na koniec pewnego stanu prawnego, a wydaje się, że lepiej byłoby przeprowadzić tę kontrolę po wejściu przepisów i wtedy udałoby się stwierdzić, czy w stosunku do tego, co było planowane udało się osiągnąć spodziewane efekty.

Tu mam sugestię i pytanie do wnioskodawcy – czy ta kontrola nie mogłaby odbyć się w późniejszym terminie?

Kolejna propozycja, pokrewna tematycznie, zgłoszona również przez pana posła Śniadka, to ocena skutków dla budżetu państwa i ZUS stosowania zatrudnienia pozakodeksowego i „pracy na czarno" przy realizacji zamówień publicznych i wpływ tego zjawiska na przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji. Tutaj chciałbym panu posłowi przekazać informację, która zapewne będzie informacją satysfakcjonującą, że NIK przygotowała swoje stanowisko do nowelizacji ustawy o zamówieniach publicznych i absolutnie opowiadamy się za tym, żeby parlament rozważył, to będzie decyzja państwa przy nowelizacji ustawy o zamówieniach publicznych, wprowadzenie kryterium, czy podmiot ubiegający się o kontrakt w wyniku procedury wynikającej z ustawy o zamówieniach publicznych zatrudnia pracowników na podstawie umowy o pracę.

Uważamy, że są przykłady poszczególnych państw Unii Europejskiej, które to kryterium stosują. Uważam osobiście i takie będzie stanowisko NIK, że powinno to być jedno z kryteriów, które, oczywiście, może być uwzględniane przez podmiot zamawiający. Z naszej strony jest pozytywna rekomendacja w tym zakresie.

Mam pytanie do wnioskodawcy – czy nie lepiej przeprowadzić tę kontrolę później? Wiem, że Sejm pracuje nad większą grupą przepisów nowelizującą ustawę i tam jest propozycja kontroli. Z naszej strony jest ona zaopiniowana pozytywnie i osobiście uznałbym, że lepsze byłoby przeprowadzenie tej kontroli po zmianie przepisów, żeby sprawdzić jakie są skutki zmian, bo jeśli zrobimy to teraz, to z pewnością zdiagnozujemy problem, ale w związku z tym, że jest przygotowywana nowelizacja, to chyba lepiej sprawdzić czy

ta nowelizacja odniesie skutek, czyli rozważyć możliwość przeprowadzenia tej kontroli za jakiś czas.

Mamy cały blok propozycji ze strony Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Panie prezesie, bardzo przepraszam, ale jest zgłoszenie pani poseł Bańkowskiej – członkini naszej Komisji – która chciała zgłosić jeszcze jakiś temat.

Przepraszam, panie prezesie.

Poseł Anna Bańkowska (PO):

Dziękuję bardzo. Chciałabym wrócić do ostatniego posiedzenia Komisji, kiedy mówiłam o środkach w bankach, około 10 mld zł, pozostających po zmarłych właścicielach tych pieniędzy. Uważam, że jest to sprawa do szczegółowego przeanalizowania, tym bardziej, że z różnymi propozycjami rozwiązań występuje rzecznik praw ubezpieczonych, ale nie ma materiału analitycznego spowodowanego kontrolą, więc gdyby pan prezes przychylnie odniósł się do tego wniosku, to bardzo chciałabym, żeby było to przedmiotem kontroli NIK. Środki pozostające w dyspozycji banków po zmarłych właścicielach tych pieniędzy. To nie jest bagatelna kwota.

To był pierwszy temat. Drugi to kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych, zarówno publicznych jak i tych, które korzystają ze środków budżetowych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na małe dzieci.

Argument – zgodnie z ustawą dzieci do szóstego roku życia w ogóle nie powinny znajdować się w takich placówkach, a są tam 4 tysiące takich dzieci.

Wiemy, ostatnia głośna sprawa dotycząca tej zakonnicy itd., nie będę przypominać, czyli placówki publiczne i te, które korzystają ze środków, ze szczególnym naciskiem na zbadanie przyczyny pozostawania dzieci poniżej szóstego roku życia w tych placówkach.

I trzecia sprawa. Czy można przedstawić, bo widzę, że pan notuje?

Domy pomocy społecznej. Dawno nie były kontrolowane z punktu widzenia nie tych formalnych, ale tych rzeczywistych warunków. Dostaję sygnały od pensjonariuszy, którzy skarżą się na wiele rzeczy. Nie ma możliwości skontrolowania tego. Nie ma jak dojść do źródła. Czy rzeczywiście dobre żywienie i dobra opieka to fikcja? Chodziłoby o to, żeby podczas kontroli porozmawiać w sposób powiedziałabym niejawny z tymi pensjonariuszami, żeby można było wyrobić sobie jakąś opinię. Chodziłoby o kontrolę publicznych i prywatnych, jeśli korzystają ze środków publicznych, domów pomocy społecznej. Szczególną uwagę powinniśmy zwrócić na wysokość kosztów. To również jest bardzo ważne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Panie prezesie.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Mam propozycję. Moi współpracownicy od razu sprawdzają to z propozycjami departamentu, więc jeśli na końcu posiedzenia będziemy mieli wolną chwilkę, to wtedy odniósłbym się do tych wniosków. Przy pierwszym powiem od razu, że tam cały czas jest pewna wątpliwość – czy nasza kontrola będzie mogła być przeprowadzona jedynie w banku PKO BP, jako polskim banku. BGŻ chyba już nie? Udział Skarbu Państwa nie jest tam dominujący.

Zleciłem analizę w tym zakresie, więc tutaj od razu mogę powiedzieć, że tematu nie zapomniałem, tylko odnieślibyśmy się do niego po tym, jak przeprowadzimy tę analizę i ją otrzymam. W swojej początkowej wypowiedzi odnosiłem się do tematów, które formalnie przekazał mi sekretariat Komisji.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Zatem tak jak pan sugeruje, panie prezesie, wrócimy do tych tematów, a teraz proszę propozycje przedstawione przez Komisję do Spraw Służb Specjalnych.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Pierwszy temat to ocena zasad funkcjonowania i organizacji (w tym podstaw prawnych) Centrum Antyterrorystycznego Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Centralnej

Ewidencji Zainteresowań Operacyjnych, tzw. CEZOP, jako instrumentów współpracy służb specjalnych i innych służb działających na rzecz interesów bezpieczeństwa państwa.

Przedstawię państwu kilka tematów zgłoszonych przez Komisję i zbiorczo się do nich odniosę, bo tam będę miał dokładnie taką samą ocenę tych projektów. To są pierwsze cztery tematy zgłoszone przez Komisję do Spraw Służb Specjalnych.

Drugi z nich to kontrola legalności działań operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez służby specjalne na podstawie zarządzeń szefów służb dotyczących form, metod i sposobów działania służb specjalnych w latach 2010-2014.

Trzeci temat zgłoszony przez tę komisję to kontrola legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań służb specjalnych w zakresie wydatkowania i dokumentowania wydatków środków z funduszu operacyjnego w latach 2010-2014.

Temat czwarty to kontrola legalności i rzetelności działań służb specjalnych podejmowanych w zakresie wykorzystania i niszczenia materiałów uzyskanych w drodze stosowania kontroli operacyjnej.

Z tymi trzema tematami mamy pewien problem natury formalnej. To znaczy, wszystkie te trzy tematy zaproponowane przez Komisję do Spraw Służb Specjalnych ze względu na istotę tej propozycji obejmują prawidłowość realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych przez służby specjalne.

Jako NIK prowadziliśmy w ostatnich latach kontrole, których temat w pewnym zakresie obejmował obszary dotyczące zagadnień zawartych w wyżej wymienionych propozycjach i w trakcie tych kontroli mieliśmy stały problem polegający na tym, że służby specjalne, jak i podmioty je nadzorujące, stosują interpretację rozszerzającą definicji, że szczegółowe formy i zasady prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz stosowanych, to jest cytat z ustawy – „oraz stosowanych w związku z nimi środków i metod” – chodzi nam o czynności prowadzone przez ABW, AW, Centralne Biuro Antykorupcyjne, gdzie służby stoją na stanowisku, że nie udzielają informacji w tym zakresie, mówię także o informacji na wniosek Najwyższej Izby Kontroli, z uwagi na to, że w ich zakresie, są to czynności, które podlegając pod formułę czynności operacyjno-rozpoznawczych, nie podlegają kontroli za strony NIK.

Na czym polega nasz problem? Przytoczone przepisy, które wprowadzają szczegółowe formy zasady przeprowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych nie są precyzyjnie uregulowane i w związku z tym, będziemy do państwa wnioskować, do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej czy do Komisji do Spraw Służb Specjalnych, że uważamy, że istnieje potrzeba doprecyzowania przepisów w szczególności w zakresie definicji dotyczących „szczegółowych form i zasad przeprowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych”, a także wprowadzenia możliwości przeprowadzenia kontroli nad tymi czynnościami, oczywiście w sposób niedekonspirujący możliwość pozyskiwania informacji również ze strony osobowych źródeł informacji.

Dziś jesteśmy trochę w takim ping-pongu prawnym ze służbami, które stoją na stanowisku, że jest to zakres, w którym my nie mamy prawa przeprowadzać kontroli.

Powiem od razu, że nie jest to sytuacja nowa. To jest sytuacja, która przy tego typu kontrolach wywołuje za każdym razem spór pomiędzy NIK i służbami. Uważamy, że trzeba to precyzyjnie uregulować na poziomie ustawowym. Dziś bez takiej regulacji myślę, że tego typu kontrole zaproponowane przez Komisję do Spraw Służb Specjalnych sprowadziłyby się w praktyce do wymiany korespondencji między nami a służbami, a nie do przeprowadzenia realnych czynności.

Stąd, w tym zakresie, nasza opinia byłaby negatywna, z rekomendacją zmian przepisów prawa. Teraz przedstawiłbym propozycję, które chcielibyśmy uwzględnić, propozycje zgłoszone przez Komisję do Spraw Służb Specjalnych.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Przepraszam. Zapytam, panie prezesie, rozmawialiśmy o punktach 7, 8 i 9?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Dokładnie tak.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Co z punktem nr 6?

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Przepraszam, 6, 7, 8 i 9.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

6, 7, 8 i 9, dziękuję bardzo.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Temat nr 10 z wykazu to, przepraszam, że zawsze cytuję, ale to jest zgodne z wnioskiem, który został złożony, to kontrola wydatków na informatyzację i telekomunikację w służbach specjalnych. W niektórych służbach te wydatki są przedstawiane nawet w siedmiu pozycjach sprawozdania budżetowego, zarówno w wydatkach bieżących – usługi, jak i inwestycjach – zakup sprzętu i oprogramowania.

Najczęściej osobno liczone są wydatki na usługi telefoniczne w rozbiciu na usługi telefoniczne stacjonarne, mobilne, a także dostęp do szerokopasmowego internetu, wynajmowania traktów telekomunikacyjnych, zakupu usług szerokopasmowego internetu, zakupu serwisów internetowych i dodatkowe wydatki związane z funkcjonowaniem usług IT w służbach. Te wydatki są związane z zakupem materiałów eksploatacyjnych, usług serwisowania, zakupem sprzętu komputerowego i telekomunikacyjnego, oprogramowania i licencji na aktualizację.

Takie rozbicie wydatków na telekomunikację i informatyzację powoduje, że trudno jest oszacować całość wydatków służb w tym obszarze, jak i obliczyć średnią wydatków na jednego funkcjonariusza.

Uważamy, że ta tematyka powinna zostać zrealizowana w formie badania w 2015 r. Tę szczegółową kontrolę wydatków dedykowalibyśmy do kontroli wykonania budżetu, ale rozbudowując to w stosunku do zwykłej kontroli budżetowej o zakres wskazany we wniosku Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

Kolejna propozycja to kontrola wydatków na środki transportu i ich wykorzystanie w służbach specjalnych. Te wydatki zwykle są rozbite na wydatki bieżące. Często rozpisywane na różne pozycje i łączone z innymi wydatkami rodzajowymi. Za każdym razem podkreślam, że są to cytaty z wniosków Komisji – „na zakup paliw i smarów, serwis samochodów i inwestycje – zakup nowych pojazdów". W ocenie komisji do Spraw Służb Specjalnych takie rozbicie powoduje trudności w obliczaniu realnych wydatków służb na transport samochodowy, zarówno łącznie, jak i w rozbiciu na jednego funkcjonariusza. Przyjrzymy się szczegółowo tej tematyce rozbudowując to zagadnienie w kontroli wykonania budżetu w 2014 r. Oczywiście, budżetu poszczególnych służb specjalnych.

Kolejna propozycja to kontrola ośrodków szkolenia służb specjalnych, to jest propozycja nr 12, w zakresie ich organizacji, finansów, kadr, systemów naboru i programu szkoleń oraz innej działalności. Tutaj przedstawilibyśmy opinię negatywną. Niedawno skończyliśmy kontrolę związaną z naborem do służb, w tym, między innymi, z systemami szkolenia w ośrodkach szkolenia służb specjalnych. Ta informacja pod tytułem „Nabór, postępowanie kwalifikacyjne i szkolenia nowoprzyjętych funkcjonariuszy ABW, CBA, Policji i Straży Granicznej" została państwu przedstawiona. Przedstawialiśmy ją w ubiegłym roku, więc do tej propozycji przedstawilibyśmy opinię negatywną.

Kolejna komisja to Komisja …..

Poseł Beata Mazurek (PiS) – spoza składu Komisji:

Przepraszam, czy mogę?

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Beata Mazurek (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, panie przewodniczący, ale ponieważ jestem członkiem Komisji do spraw służb Specjalnych, to chciałabym powiedzieć dwa zdania, panie prezesie, na ten temat.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Pani poseł, ale mam taką prośbę. Nie odnosimy się na razie do opinii pana prezesa NIK. Nie odnosimy się również, jak pani zauważyła, do opinii Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. W związku z tym dyskusje pozostawiamy na późniejszy czas.

Poseł Beata Mazurek (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Panie prezesie, bardzo proszę.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Teraz propozycje Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Propozycja nr 13 to kontrola podziału i wykorzystania środków budżetowych oraz środków UE na zakup aparatury badawczej przez szkoły wyższe, a także wykorzystania tej aparatury przez uczelnie w toku działalności naukowo-dydaktycznej. Tutaj przedstawiam opinię pozytywną do przyjęcia tego tematu kontroli, z wnioskiem o jej umieszczenie w planie prac na 2015 r.

Zastanawialiśmy się nad jedną rzeczą. Do tego departamentu wpłynęło bardzo dużo tematów i po rozmowie z dyrektorem departamentu mogę powiedzieć, że będziemy chcieli umieścić to w planie pracy na 2015 r.

W takim trudniejszym scenariuszu, bo jeszcze musimy ustalić priorytety, z góry zadeklarowałbym, że gdyby to się nie udało w 2015 r., to na pewno znalazłoby się w planie pracy na 2016 r. Absolutnie jesteśmy za kontrolą w tym obszarze, zastanawiamy się tylko, czy z uwagi na to, że akurat do tego departamentu wpłynęła bardzo duża ilość propozycji, udałoby się nam umieścić to w planie już w przyszłym roku, czy w kolejnym? Ale oczywiście z pozytywną opinią dla tematu.

Następny temat to kontrola procesu kalkulowania części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, wynikającego z art. 28 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w ramach przygotowania projektu ustawy budżetowej na rok 2015. Tutaj przedstawiam pozytywną opinię. Proponujemy, żeby temat został włączony do kontroli planowej – wykonanie zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Mam dobrą informację. Ten temat chcemy zrealizować jeszcze w tym roku. Kontrola jest planowana, jej początek, na 15 września 2014 r. Oczywiście, ujęlibyśmy obszar wskazany przez Komisję Edukacji, Nauki i Młodzieży w planie tej kontroli.

Pozycja nr 15 to kontrola wykonania przez władze Polskiej Akademii Nauk przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o polskiej Akademii Nauk oraz ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki, w odniesieniu do określenia mienia niezbędnego do prowadzenia działalności naukowej PAN oraz zbycia lub zwrotu mienia zbędnego. Przyjmujemy sugestię i chcemy ten temat zrealizować. Ten temat zostanie zrealizowany jako kontrola doraźna, sprawdzająca, ponieważ podobną kontrolę mieliśmy w 2011 r., gdzie NIK badała realizację przez PAN wniosków pokontrolnych w zakresie gospodarowania majątkiem trwałym, a to, dla odmiany, była kontrola sprawdzająca po kontroli z 2008 r.

Wtedy z dziewięciu wniosków, wykazała to powtórna kontrola, zrealizowano w całości jedynie cztery wnioski i dlatego uważamy, że do tego tematu warto wrócić z kolejną kontrolą sprawdzającą.

Pozycja nr 16 to kontrola wykorzystania przez jednostki samorządu terytorialnego środków z części oświatowej subwencji ogólnej przeznaczonych na edukację dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami (rewalidacja, rehabilitacja, resocjalizacja). Tutaj chciałem przedstawić opinię negatywną. Dlaczego?

NIK przeprowadziła kompleksową kontrolę kształcenia uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Celem kontroli była ocena organizacji kształcenia uczniów z niepełnosprawnościami o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz finansowania zadań w tym zakresie. Zakres tych kontroli byłby zbieżny z tegoroczną sugestią Komisji. Jednocześnie, w tym roku NIK przeprowadziła kontrolę planową pod tytułem –„Wykonywanie zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego”,

w której ta kwestia zostanie uwzględniona w ramach systemowej oceny wykorzystania środków przez jednostki samorządu terytorialnego. Czyli niedawno była kontrola dedykowana temu obszarowi, a w tym roku ten zakres będzie objęty w szerszej kontroli.

W związku z tym proponujemy, żeby tego tematu nie uwzględniać w planie wniosków.

Pozycja nr 17 to kontrola wysokości płac w oświacie, między innymi dodatków funkcyjnych, motywacyjnych, a także tzw. dodatków inflacyjnych i sposobów ich przydzielania, pod kątem odpowiedzi na pytanie, czy nie są one zaniżane. Tutaj jest pozytywna opinia z naszej strony. Planujemy włączenie tego tematu do kontroli planowej „Wykonywanie zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego". To jest kontrola, o której już mówiłem, czyli kontrola, którą chcemy rozpocząć 15 września tego roku, czyli informacje dotyczące tego zakresu spraw, który interesował Komisję, mielibyśmy szansę przedstawić dużo wcześniej, niż gdybyśmy przyjęli to w planie na 2015 r.

Kolejna komisja to Komisja Finansów Publicznych.

Pozycja nr 18 to kontrola Głównego Urzędu Miar, Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Gospodarki w zakresie sposobu regulacji i trybu wydawania homologacji na kasy fiskalne, w szczególności z punktu widzenia zabezpieczenia interesów fiskalnych Skarbu Państwa. Przedstawiam tutaj opinię pozytywną. Chcemy rozważyć możliwość uwzględnienia tej sugestii Komisji Finansów Publicznych przy kontroli dotyczącej kontroli Głównego Urzędu Miar, Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Gospodarki w zakresie sposobu regulacji i trybu wydawania homologacji na kasy fiskalne, w szczególności z punktu widzenia zabezpieczenia interesów fiskalnych Skarbu Państwa. Tu opinia pozytywna, co do przyjęcia tego do planu pracy.

Kolejny temat, pozycja nr 19, to wyłudzanie zwrotów podatku od towarów i usług w latach 2009-2014. Tu również przedstawiam opinię pozytywną. W dniu 25 kwietnia 2014 r. przekazaliśmy do Sejmu, zresztą spotkaliśmy się tu na posiedzeniu Komisji, informację o kontroli zwalczania oszustw związanych z podatkiem od towarów i usług. Te wyniki były omawiane przez Komisję na ostatnim posiedzeniu w dniu 29 maja 2014 r. Proponujemy, jako kontynuację problemów dotyczących podatku od towarów i usług, wprowadzenie do planu pracy na przyszły rok tematu przeciwdziałania przez organy Kontroli Skarbowej wprowadzania do obrotu gospodarczego faktur dokumentujących czynności fikcyjne.

Jak wykazują ustalenia ostatnich kontroli, jest to problem istotny, czyli problem wykorzystywania faktur dokumentujących fikcyjne transakcje gospodarcze w celu zmniejszenia obciążeń podatkowych lub wyłudzenia zwrotów podatku VAT.

Tylko w ubiegłym roku inspektorzy Kontroli Skarbowej wykryli ponad 150 tysięcy takich faktur, o łącznej wartości ponad 20 mld zł. Stąd opinia pozytywna naszej strony przyjęcia tego tematu do planu kontroli.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Przepraszam, panie prezesie, czy pan poseł mógłby.

Poseł Piotr Paweł Bauć (TR) – spoza składu Komisji:

Chciałbym zgłosić temat.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Przyjęliśmy pewną zasadę, o której wspomniałem. Dyskusję przeprowadzimy na końcu a na razie wysłuchamy opinii pana prezesa NIK.

Poseł Piotr Paweł Bauć (TR) – spoza składu Komisji:

Ponieważ trwają obrady mojej komisji. Wszedłem tu, żeby zobaczyć, co się dzieje przy okazji propozycji złożonych przez Komisję Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Jesteśmy przy propozycjach Komisji Finansów Publicznych i, jeśli można, mam jedną propozycję konkretnej kontroli tylko.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Komisje miały przedstawić swoje propozycje.

Poseł Piotr Paweł Bauć (TR) – spoza składu Komisji:

Ale ja nie jestem w Komisji Finansów Publicznych, ale myślę, że warto rozważyć ten temat. Przeczytam i proszę o rozważenie.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Panie pośle, przypomnę, że są to propozycje komisji a nie propozycje posłów. W związku z tym, może w innym trybie i w innym czasie. Proszę chwilę poczekać. Będziemy potem rozmawiali.

Poseł Piotr Paweł Bauć (TR) – spoza składu Komisji:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Proszę, panie prezesie.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Kolejny temat, czyli propozycja nr 20. Tu zaproponuję przyjęcie kilku propozycji w jednym bloku. Mamy tu cztery tematy.

Pierwszy to zasady przyjmowania przez Urząd Transportu Kolejowego wniosków do certyfikacji, w kontekście rozliczania programów UE.

Później zbiorczo przedstawię uzasadnienie tych trzech wniosków z pozycji nr 21 i 22.

Pozycja nr 21 to stan zabezpieczenia infrastruktury kolejowej, wyłączonej z eksploatacji z powodów technicznych.

Pozycja nr 22 to niszczenie dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich oraz innej infrastruktury, powstałe przy budowie dróg ekspresowych i autostrad.

Przy tych dwóch propozycjach chciałbym powiedzieć, że my, całkiem niedawno, podjęliśmy kontrolę doraźną dotyczącą certyfikacji przez Urząd Transportu Kolejowego w zakresie bezpieczeństwa ruchu kolejowego. Ta kontrola objęła kwestię wyłączenia taboru i infrastruktury kolejowej z eksploatacji. Ta infrastruktura była badana jeszcze w kontroli doraźnej Departamentu Infrastruktury dotyczącej bezpieczeństwa ruchu kolejowego. To była informacja, która odbiła się bardzo mocnym echem. To było 3, 4 miesiące temu, stąd nasza sugestia, by nie uwzględniać tego w planie kontroli, bo dopiero co przeprowadziliśmy tożsamą kontrolę.

Kolejny temat to zniszczenie dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich oraz innej infrastruktury, powstałe przy budowie dróg ekspresowych i autostrad. Ten temat wydaje się bardzo ciekawy i tu przedstawilibyśmy opinię pozytywną do wpisania tego tematu do planu pracy.

Temat nr 23 to realizacja płatności wynikających z budowy dróg ekspresowych i autostrad na rzecz wykonawców, podwykonawców, dostawców oraz innych osób zaangażowanych w wykonanie tych projektów w latach 2010-2014. Tu znowu informacja. W tej chwili trwa kontrola skarbowa w zakresie rozliczeń dokonywanych przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad. W sposób szczególny, bo tamta dyskusja była najbardziej gorąca, kontrolujemy rzeczy związane z płatnościami na rzecz wykonawców i podwykonawców robót budowlanych przy realizacji odcinka autostrady A1 i miałbym taką propozycję, że po zakończeniu tej kontroli przedstawilibyśmy Komisji informację, bo jest to na pewno ważna i ciekawa kontrola, to jest odcinek, gdzie wykonawcy schodzili z placu budowy, i wtedy moglibyśmy zastanowić się co do czynności dodatkowych. Dziś, tak jak mówię, taka kontrola trwa, więc raczej sugerowałbym nieuwzględnianie tego tematu.

Jeśli po przedstawieniu informacji z naszej strony na temat tego jak to się działo na autostradzie Komisja uznałaby, że państwo nadal są zainteresowani pogłębieniem informacji, to wtedy moglibyśmy to zrobić w kontroli doraźnej.

Kolejna propozycja ze strony Komisji Infrastruktury, to jest temat z pozycji nr 24 – usługi pocztowe świadczone organom sprawiedliwości. Tu znów mam dobrą informację dla państwa. Ta kontrola już jest zaplanowana na ten rok. Zacznie się w drugiej połowie roku, więc nie ma potrzeby uwzględniania jej w planie przyszłorocznej pracy.

Kolejny temat. To jest pozycja nr 25 – wydatki Grupy PKP SA na zlecenia dla firm konsultingowych i doradczych w latach 2009-2014. Tu, z naszej strony, byłaby opinia pozytywna do wpisania tego tematu do planu kontroli.

Pozycja nr 26 to realizacja projektu finansowanego z funduszy Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz spółki PKP PLK SA „Kolejowe połączenie Katowic z lotniskiem w Pyrzowicach”, na który w latach 2007-2013 przeznaczono ponad 50 mln zł. Tak, tutaj też przedstawiłbym opinię pozytywną do włączenia tego tematu do planu kontroli.

Następny temat to pozycja nr 27 – Inwestycja kolejowa, która miała być realizowana na odcinku Sosnowiec Jęzor – Kraków Główny linii kolejowej E-20 – planowane ukończenie w czerwcu 2013 r. Tutaj też przedstawiam opinię pozytywną do tego tematu.

Kolejny temat, pozycja nr 28, to kontrola bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów na drogach publicznych. Również opinia pozytywna do przyjęcia tego tematu do planu pracy NIK na 2015 r.

Pozycja nr 29 to stan i organizacja transportu intermodalnego. Również chciałbym przedstawić pozytywną opinię do tego tematu.

Pozycja nr 30 to funkcjonowanie regionalnego pasażerskiego transportu lądowego. Również przedstawiam pozytywną opinię do tego tematu.

Jeszcze dwie pozytywne opinie. Pierwsza to pozycja nr 31 – Realizacja Wieloletniego Programu Inwestycji Kolejowych do roku 2015. Jesteśmy za przyjęciem tego tematu do planu pracy.

Tak samo jest przy pozycji nr 32 – Realizacja Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015. Przedstawiam pozytywną opinię do ujęcia tego tematu w planie pracy.

Pozycja nr 33 to finansowe wsparcie tworzenia lokali i pomieszczeń dla najuboższych. Ten temat był już badany przez NIK, a właśnie teraz trwa kontrola dotycząca wykonywania przez wybrane gminy obowiązku zapewnienia lokali socjalnych i pomieszczeń tymczasowych i stąd przedstawiłbym opinię negatywną, co do przyjęcia tematu.

Kolejny temat z pozycji nr 34 to funkcjonowanie transportu publicznego w miastach centralnych, największych aglomeracji miejskich. Tu również przedstawiam pozytywną opinię do przyjęcia tego tematu do planu pracy NIK na przyszły rok.

To były wszystkie tematy Komisji Infrastruktury. Teraz Komisja Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii.

Znowu przeproszę. Cytuję całość wniosków uzasadnienia. One czasem są odrobinę dłuższe.

Propozycja nr 35 to propozycja kontroli w Centralnym Ośrodku Informatyki. Uzasadnienie do tego wniosku mówi, że 13 marca 2014 r. Komisja Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii odbyła posiedzenie dotyczące planów i strategii związanych z funkcjonowaniem Centralnego Ośrodka Informatyki, planów jego rozwoju a także prowadzonych przez tę instytucję ewidencji i rejestrów państwowych.

Na powyższym posiedzeniu Komisji podjęto następujące fakty, że Centralny Ośrodek Informatyki funkcjonuje od 2010 r. jako agenda wyspecjalizowana Ministerstwa Spraw Wewnętrznych realizująca zadania związane z obsługą rejestrów państwowych będących w dyspozycji MSW. Początkowe założenia działania tej instytucji wskazywały, iż ma to być, przede wszystkim, agenda rządowa mająca na celu koordynację umów i rozliczeń projektów informatycznych.

Obecnie, po trzech latach funkcjonowania, status COI jest definiowany przez MSW jako własna agenda wyspecjalizowana w realizacji zadań z zakresu IT, która ma również realizować zadania komercyjne związane np. z planami stworzenia aplikacji mobilnych w oparciu o dane gromadzone w rejestrach i ewidencjach państwowych. Ta jednostka budżetowa ma więc dziś, przede wszystkim, charakter przychodowy.

Nie będę cytował całego uzasadnienia. Ono jest najdłuższe ze wszystkich, które do nas wpłynęły. Chciałbym państwa poinformować, że COI w Warszawie już kontrolowaliśmy w okresie od września do grudnia 2013 r. w ramach kontroli pod tytułem –„Funkcjonowanie instytucji gospodarki budżetowej”. Informacja o wynikach tej kontroli nie została jeszcze opracowana, dlatego Komisja może tego nie wiedzieć z uwagi na wniesione zastrzeżenia. Ponadto, ta sugestia jest częściowo zbieżna z innym tematem zgłoszonym

do planu pracy na 2015 r., czyli zapewnienia warunków bezpieczeństwa działania systemów informatycznych wykorzystywanych przy realizacji zadań publicznych. Dlatego tu przedstawilibyśmy opinię negatywną, bo informację w dużej części zgodną z oczekiwaniami Komisji przedstawimy w najbliższym czasie.

Tak jak mówię, to jest etap rozpatrywania zastrzeżeń jednostki kontrolowanej, a to, co jest w tym wniosku, co nie było zrealizowane w omawianej kontroli, uwzględnimy w innej kontroli, którą mamy w planie pracy. Stąd przedstawilibyśmy opinię negatywną do tego tematu.

Kolejne wnioski pochodzą od Komisji Obrony Narodowej.

Pozycja 36 to stopień ukompletowania Sił Zbrojnych w czasie pokoju. Tak, przedstawiam pozytywną opinię do przyjęcia tego tematu do planu pracy na przyszły rok.

Następny temat to przygotowanie Sił Zbrojnych do obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej. Ten temat również przyjęlibyśmy do planu pracy.

Tak samo, pozytywnie, przyjęlibyśmy propozycję Komisji dotyczącą kontroli problemu realizacji wybranych programów z Wieloletniego Programu „Priorytetowe Zadania Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w Ramach Programów Operacyjnych na lata 2013-2022.

Jak państwo widzą, proponujemy przyjęcie aż trzech tematów. Zdajemy sobie sprawę z priorytetowości tych zagadnień z uwagi na wydarzenia międzynarodowe, które nam towarzyszą.

Kolejna propozycja, zawarta w punkcie nr 39, to ocena celowości ochrony obiektów wojskowych przez firmy zewnętrzne. Wykonanie bilansu zysków i strat oraz rozpatrzenie w kontekście ochrony tajemnicy państwowej. Ta sugerowana tematyka była już częściowo badana w ramach kontroli pod tytułem – „Stan profesjonalizacji Sił Zbrojnych RP na przykładzie wybranych jednostek wojskowych”, zrealizowanej przez NIK. Temat zabezpieczenia, ochrony tych obiektów jest uwzględniony w wynikach tej kontroli i wszyscy zainteresowani posłowie, oczywiście w kancelarii tajnej, mogą się z tym zapoznać. Stąd przedstawiłbym opinię negatywną do przyjęcia tego tematu do planu pracy na przyszły rok.

Kolejny temat to stan realizacji Programu Inwestycji NATO w infrastrukturę wojskową. Tu mamy dokładnie taką samą sytuację. Ta tematyka byłą częściowo badana w ramach kontroli, którą wymieniłem, czyli stanu realizacji wybranych inwestycji podjętych w ramach programów inwestycyjnych NATO w dziedzinie bezpieczeństwa.

Wyniki kontroli dotyczące obszaru obrony narodowej, w znakomitej większości, są dostępne w trybie niejawnym. Są dostępne dla posłów i w związku z tym mam propozycję nieuwzględniania tego tematu w przyszłorocznym planie pracy NIK.

Teraz przechodzę do propozycji zgłoszonych przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Komisja zaproponowała, pod nr 41, kontrolę działalności Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników dotyczącej zarządzenia nr 03/2011 Zarządu Funduszu w sprawie zasad przeprowadzania konkursów mających na celu wspieranie przez Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników działań realizowanych w szczególności przez organizacje społeczne, zawodowe lub samorządowe, działające w obszarze polityki społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej na rzecz rolników i członków ich rodzin.

W 2012 r., czyli nie tak dawno, przedstawiliśmy informację z kontroli planowej dotyczącej funkcjonowania systemu rolniczego ubezpieczenia społecznego i ubezpieczenia emerytalnego, a dla odmiany, samo wykonanie planu emerytalno-rentowego KRUS będzie przez nas badane w ramach kontroli budżetowej. Proponowałbym nieuwzględnianie tego tematu, gdyż w części analityczno-merytorycznej ten materiał jest dostępny posłom, a w części budżetowej funkcjonowania KRUS będzie uwzględniony w ramach kontroli budżetowej na przyszły rok. Stąd opinia negatywna do tej propozycji.

Teraz wnioski Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Pozycja nr 42. Jest to kontrola działalności wydawniczej, związanej z wydawaniem gazet i portali samorządowych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, spółki samorządowe oraz samorządowe instytucje kultury.

Niedawno, bo rok temu, przysłaliśmy do Sejmu informację z kontroli pod tytułem – „Działania promocyjne jednostek samorządu terytorialnego”, a w tym roku dodatkowo trwa kontrola, jest chyba na etapie odwołań, w najbliższych tygodniach będziemy państwu przedstawiać informację, kontrola pod tytułem –„Wydatki wybranych jednostek samorządu terytorialnego na promocję”. Tam te tematy były dokładnie badane, tematy związane z wydawaniem gazet i wydatkami promocyjnymi, stąd moja propozycja, żeby nie uwzględniać tego tematu w planie pracy na 2015 r.

Kolejna propozycja Komisji Samorządu Terytorialnego to kontrola wydatkowania środków publicznych w schroniskach dla zwierząt prowadzonych przez stowarzyszenia i organizacje społeczne. Tak, tu przedstawiamy opinię pozytywną do wprowadzenia tego tematu do planu pracy na przyszły rok. Ta kontrola obejmowałaby także sposób przygotowania i realizacji, przestrzegania zasad i kryteriów przez…..

Nie, przepraszam. To już kolejny temat.

Ta kontrola obejmowałaby także sposób prowadzenia schronisk, bo to jest temat trochę związany z realizowaną przez nas wcześniej kontrolą, która ten problem obejmowała całościowo. Teraz przeprowadzilibyśmy to w schroniskach prowadzonych przez stowarzyszenia i organizacje społeczne w sposób szczegółowy.

Kolejna propozycja to kontrola sposobu przygotowania i realizacji planów kontroli oraz przyjmowanych zasad i kryteriów przeprowadzania kontroli doraźnych przez powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego, ze szczególnym uwzględnieniem powiatu gorlickiego. Tak, przedstawiam pozytywną opinię do uwzględnienia tego tematu w planie przyszłorocznych kontroli.

Przechodzę do wniosków Komisji Spraw Wewnętrznych.

Pierwszy dotyczy prawidłowości realizacji zadań służbowych przez dzielnicowych. Tak. Proponujemy przyjęcie tego tematu do planu pracy na przyszły rok.

Kolejna propozycja Komisji Spraw Wewnętrznych to wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją. Tutaj również przedstawiam opinię pozytywną do przyjęcia tego tematu do planu pracy na 2015 r.

Kolejny temat dotyczy skutków reorganizacji struktur terenowych Policji, ze szczególnym uwzględnieniem likwidacji posterunków. Trudność z tą kontrolą polega na tym, że ten proces trwa i jeszcze będzie trwać również w przyszłym roku. Konsultowaliśmy to z Policją, na jakim jest etapie. Tam, gdzie ten proces został zakończony, mamy krótki okres od czasu decyzji o planowanej likwidacji posterunku bądź od czasu jego zlikwidowania. Uważamy, ze warto przeprowadzić tę kontrolę w momencie, kiedy będziemy mogli porównać statystyki dotyczące przestępczości na terenach, gdzie doszło do likwidacji posterunków Policji. Uważamy, że byłby to doskonały temat, ale w planie kontroli na 2016 r. Stąd negatywna opinia z naszej strony do tego tematu.

Kolejna propozycja pochodzi od Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Jest to pozycja nr 48 – czy systemy informatyczne używane do realizacji przez resort sprawiedliwości istotnych zadań publicznych zapewniają bezpieczeństwo gromadzonych danych? Tak, tutaj przedstawiam pozytywną opinię, co do ujęcia tego tematu w przyszłorocznym planie kontroli.

Są propozycje od Komisji Ustawodawczej. Wyrażam zadowolenie, gdyż Komisja Ustawodawcza po raz pierwszy zaangażowała się w proces proponowania tematów i to w taki sposób, powiedziałbym, niestandardowy, jak na tę komisję.

Poseł Beata Kempa (SP):

Przepraszam.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Ale to jest komplement. To jest komplement, tak.

Komisja Ustawodawcza zaproponowała dwa tematy.

Temat z pozycji nr 49 – proces decyzyjny przyznania przedsiębiorstwu Silesia sp. z o.o. prawa do eksploatacji węgla w obszarze ochronnym gminy Goczałkowice-Zdrój – uzdrowiskowej gminy w województwie śląskim. Tak. Chcemy uwzględnić ten temat w przyszłorocznym planie kontroli.

Drugi temat, to temat dotyczący całościowej kontroli procesu naprawy szkód górniczych i wypłaty odszkodowań. W 2011 r. realizowaliśmy, wiem, że Komisja otrzymywała informacje z tej kontroli, to była kontrola dotycząca usuwania, przez przedsiębiorców, szkód górniczych wywołanych ruchem zakładów górniczych, i tam ta tematyka wypłaty odszkodowań była ujęta.

W 2013 r. po tej kontroli była kontrola doraźna – sprawdzająca i aktualnie delegatura katowicka NIK przygotowuje informacje o wynikach z tej kontroli, bo tam było osiemnaście wniosków pokontrolnych.

Przepraszam, były wnioski pokontrolne skierowane do osiemnastu jednostek organizacyjnych, i w związku z tym tu przedstawilibyśmy opinię negatywną w tym zakresie.

Jeżeli Komisja do Spraw Kontroli Państwowej czy Komisja Ustawodawcza będą zainteresowane wnioskami z tych kontroli, to bardzo chętnie je przedstawimy.

Opinia jest negatywna, bo realizowaliśmy już to, a państwo w najbliższym czasie otrzymają dodatkowe informacje.

Propozycja Komisji Zdrowia z pozycji nr 51 to realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych w Polsce. Tutaj przedstawiam opinię pozytywną do przyjęcia tego tematu do planu kontroli na rok przyszły.

Kolejny temat to funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego. Ten temat badaliśmy wielokrotnie. Do tego, mówię o ostatnim czasie, przeprowadzaliśmy kontrolę planową systemu ratownictwa medycznego. To była ogromna kontrola, bo obejmowała dziesięć delegatur NIK. To była kontrola, która obejmowała całość systemu ratownictwa medycznego w latach 2009-2011. W 2013 r. przeprowadziliśmy kontrolę zapewnienia ratowniczych działań medycznych na przykładzie, i tam już kontrolowaliśmy całość systemu ratownictwa medycznego, w województwie małopolskim. Informację z tej kontroli z wnioskami ogólnymi przedstawiliśmy państwu na początku tego roku.

Departament Zdrowia niedawno przeprowadzał kontrolę wykorzystania śmigłowców Lotniczego Pogotowia Ratunkowego do zadań wynikających z ustawy o państwowym ratownictwie medycznym.

Niedawno zakończyliśmy kontrolę systemu powiadamiania ratunkowego, czyli funkcjonowania numeru alarmowego 112. Całkiem niedawno zakończyliśmy tę kontrolę. Przeprowadzał ją Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Pod koniec ubiegłego roku, jeśli dobrze pamiętam, przedstawialiśmy informację z tej kontroli. W związku z tym przedstawiam opinię negatywną do tej propozycji.

Temat z pozycji nr 35 to rekomendacje Agencji Oceny Technologii Medycznych – ocena efektywności. Całkiem niedawno zakończyliśmy kontrolę dotyczącą programów terapeutycznych i lekowych finansowanych ze środków publicznych i w ramach tej kontroli szczegółowo badaliśmy jak są wykorzystywane rekomendacje Agencji Oceny Technologii Medycznych. W ramach tej kontroli przeprowadziliśmy kontrolę tej agencji. Komisja mogła o tym nie wiedzieć, ponieważ informacje o wynikach tej kontroli powinny… Prace nad informacją zakończą się w przyszłym miesiącu. Mogę zadeklarować, że wtedy Komisji do Spraw Kontroli Państwowej i Komisji Zdrowia niezwłocznie przekażemy informację o wynikach. Stąd nasza negatywna opinia do tego tematu.

Propozycja nr 54 to System Informacyjny Ochrony Zdrowia – efektywność wydatkowania środków. Tu mamy tożsamą sytuację. W drugiej połowie 2012 r. przeprowadziliśmy kontrolę informatyzacji szpitali, w trakcie której badano, między innymi, tworzenie systemu informacji ochrony zdrowia. Informacja o wynikach tej kontroli ukazała się w ubiegłym roku. Wynikom tej kontroli było poświęcone posiedzenie Komisji Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Uważam, ze można wrócić do tego tematu i jest to zasadne, ale w momencie, kiedy ten proces tworzenia systemu informacji o ochronie zdrowia… kiedy będzie zakończona budowa systemu i kiedy będziemy mogli ocenić jego funkcjonowanie. To jest doskonały moment do oceny efektywności. Ten proces jeszcze trwa i dlatego przedstawiam negatywną opinię, ale z rekomendacją, ze warto do niego wrócić, może przy okazji tworzenia planu kontroli na 2016 r.

Podsumowując, mogę powiedzieć, że na te 54 wnioski w ponad 30 przedstawiamy opinię pozytywną, w około 20 negatywną, a w zasadzie tą podstawą do opinii negatywnej,

jak państwo słyszeli, prawie za każdym razem jest to, że podobne kontrole były całkiem niedawno przeprowadzone, albo są zaplanowane lub wręcz trwają.

Mam nadzieję, że wykazaliśmy się dużą otwartością na potrzeby, zainteresowania i oczekiwania parlamentarzystów.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Bardzo dziękuję, panie prezesie za pełne, merytoryczne wiadomości na temat propozycji zgłoszonych przez poszczególne komisje.

Wiem, że kilkoro posłów zgłosiło się do zabrania głosu. Pani poseł Mazurek była chyba pierwsza. Proszę, pani poseł.

Poseł Beata Mazurek (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, panie prezesie, ja jednak wracam do propozycji, którą złożyła Komisja do Spraw Służb Specjalnych do przedmiotu badań kontrolnych NIK. Prosiłabym o rozważenie tego, czy nie ma szans jednak na to, żeby państwo przeprowadzili kontrole, o które wnioskujemy, ponieważ to jest tak, że na posiedzeniu Komisji do Spraw Służb Specjalnych mówimy o różnych rzeczach, o których opinia publiczna albo wie, albo i nie wie, bo, na przykład, o przekrętach, w cudzysłowie, z Funduszu Operacyjnego mogli się państwo dowiedzieć, ale są to jednak tematy, które w naszej ocenie są tematami ważnymi i, być może, fakt, że pewne rzeczy są ujawniane przez media będzie skutkował tym, że uzyskają państwo możliwość przeprowadzenia kontroli, skoro, jak pan twierdzi, nie jest to prawnie uregulowane czy doprecyzowane.

Gdyby, jednak, okazało się, że ta decyzja będzie decyzją negatywną, to mam do pana prośbę. Czy byłaby możliwość, aby pan nas o tym poinformował, że nie ma możliwości przeprowadzenia takiej kontroli i dlaczego nie ma? Chyba, że taka informacja jest, być może jest, a ja o tym nie wiem, ale chciałabym mieć taką wiedzę, że państwo próbowali, że służby twierdziły, że nie ma takiej możliwości.

Dlaczego o to proszę? Dlatego, że pan pewnie wie, że w Komisji mamy swoich doradców, którzy w żaden sposób tych tematów, a przecież były one stawiane na posiedzeniu Komisji, nie zakwestionowali jako niezgodnych z prawem, niemożliwych do przeprowadzenia, ale to też może wynikać z faktu, że oni nie wiedzą o tym, jakie państwo napotkali przeszkody przy kontrolach, które w ostatnim okresie były przeprowadzane.

Zależy nam na tym i stąd moja prośba o uwzględnienie tych czterech tematów. Nie mówię o temacie dotyczącym kontroli ośrodków szkolenia służb specjalnych, bo tu rzeczywiście zgadzam się, że w pewnym zakresie ta kontrola była.

Przepraszam, mam posiedzenie Komisji i będę musiała wyjść. Nie ja podejmuję decyzję tylko państwo. Przedstawiłam swoje argumenty i w zależności od tego, jaką drogą pan pójdzie, prosiłabym również o to pismo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę panie prezesie.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Mam propozycję. Nie wiem kto jest przewodniczącym Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Zaproponuję spotkanie przewodniczącemu.

Poseł Beata Mazurek (PiS) – spoza składu Komisji:

Pan poseł Sosnowski jest przewodniczącym. Ja jestem wiceprzewodniczącą.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Zaproponuję rozmowę na ten temat. Jestem ostrożny w takich sytuacjach. Podkreślam, że nie jest to sytuacja nowa. Problem jest przy dowolnych kontrolach. Całkiem niedawno prezentowaliśmy państwu informację, byłem na tym posiedzeniu, dotyczącą wykorzystywania danych telekomunikacyjnych. Przedstawiłem już to, co udało się ustalić. Tam też mieliśmy z niektórymi instytucjami drogę przez mękę. Nie wiem, kiedy jest najbliższe posiedzenie Sejmu, ale wtedy zaproponuję spotkanie z przewodniczącym komisji do spraw służb i powrócimy do rozmowy na ten temat.

Zawsze jest dla mnie niezręczną sytuacja kiedy mam temat kontroli, a później nie jestem w stanie jej przeprowadzić. Tu z propozycjami wyszedłbym dalej. Jestem gotowy

do tego, by przy współpracy z Komisją zaangażować legislatorów NIK i departament prawny, by zastanowić się, jak możemy zmienić przepisy prawa, by tę kwestię ostatecznie rozstrzygnąć.

Na sali są osoby z wieloletnim doświadczeniem pracy w NIK. Jest pan poseł Dziuba.

Przy pewnych kontrolach sprzed pięciu czy dziesięciu lat zawsze był ten sam problem ze służbami. Podobnie jest teraz. Służby, generalnie, najchętniej stają na stanowisku, że wszystko, co ma w nazwie „działania operacyjno-rozpoznawcze" powinno być z daleka od jakiejkolwiek kontroli.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Myślę, że to jest dobra propozycja pana prezesa, by spotkać się na najbliższym, czy jednym z najbliższych posiedzeń Sejmu, bo bardzo łatwo jest zaplanować kontrolę, ale później, w niektórych obszarach, rzeczywiście może być problem. Dziękuję.

Pan poseł Bauć, proszę bardzo.

Poseł Piotr Paweł Bauć (TR) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Chciałem podziękować za przyjęcie propozycji Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. To była propozycja moja i pani poseł Hall.

Chciałbym, nie wiem w jakim trybie, proszę o pomoc, bo jest to rzecz społecznie ważna.

Ten temat sformułowałem w następujący sposób – Funkcjonowanie i wykonywanie zadań statutowych przez Komisję Nadzoru Finansowego w kontekście kolejnych oszustw na dużą skalę dokonywanych przez firmy udzielające pożyczek i gromadzące lokaty obywateli.

Prokuratura w Gdańsku prowadzi kolejne, kolejne to już jest, postępowanie, gdzie firma, która mówiła, że udzieli pożyczki nie dawała jej, ale brała pieniądze.

Problem nie dotyczy kilkudziesięciu osób, tylko jest problem, który idzie w tysiące. Po Amber Gold to jest już trzecia, albo czwarta sytuacja firmy, która wykorzystuje podobne nazwy, które zapewniają, że są tym jedynym bankiem itd.

Ludzie zgłaszają się, płacą i potem dowiadujemy się, że to był oszust. Wiemy jak fatalnie w przypadku Amber Gold działały służby finansowe, które zupełnie nie kontrolowały tej firmy i podejrzewam, że taka sytuacja może się powtarzać. Przy skali tego zjawiska, które stało się chyba polską specjalnością, ilości poszkodowanych osób, trzeba się zastanowić co robi Komisja Nadzoru Finansowego? To stało się zjawiskiem, które permanentnie burzy spokój społeczny.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Panie prezesie.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Na ostatnim posiedzeniu Komisji do Spraw Kontroli Państwowej przedstawialiśmy własny raport NIK, w którym badaliśmy całościowo nadzór nad funkcjonowaniem różnych instytucji finansowych.

Rekomenduję tę lekturę. Tytuł tej kontroli to „Funkcjonowanie systemu ochrony praw klientów instytucji finansowych". Prześlę panu posłowi ten raport, bo on potwierdza, że działający system jest nieefektywny. W tym raporcie są nasze NIK-owskie rekomendacje zmian przepisów prawa. Również zmian organizacyjnych, które mogłyby poprawić tę sytuację.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Panu posłowi polecamy jeden z ostatnich raportów NIK.

Pani przewodnicząca Kempa, proszę bardzo.

Poseł Beata Kempa (SP):

Dziękuję. Mam taką uwagę. Taki postulat ogólny. Myślę, że bardzo ważny.

Spotykamy się w jakimś określonym celu. Przede wszystkim, powinniśmy być skuteczni. To powinien być podstawowy walor naszej działalności i działalności NIK.

Panie prezesie, mam dwa duże problemy. Pierwszy to jest kwestia dotycząca realizacji postulatów *de lege ferenda*, wynikających z kontroli Najwyższej Izby Kontroli. To jest

taka dziedzina i taki element we wnioskach, który jest bardzo ważny, dlatego, że albo wskazuje na coś, co jest niedoregulowane, że są luki w prawie, że na skutek tych luk w prawie, bardzo często zauważałam, borykamy się z tym, że uciekają nam pewne środki finansowe. Czy też wykorzystanie naszych środków budżetowych jest zupełnie nieracjonalne albo niemożliwe.

Jeżeli, panie prezesie, do tego dodamy taką niemoc, jeśli chodzi o możliwość naprawy państwa, bo bardzo dużo elementów wskazywanych w raportach pokontrolnych to są wskazówki jak naprawić państwo. One są łatwe i proste, tylko jest pytanie dotyczące realizacji tych wniosków.

Wiem, że dany resort, czy kontrolowana dziedzina, która podlega danemu resortowi, nie musi tego robić. Resort składa swoje stanowisko pokontrolne i to jest wszystko do czego się ogranicza.

Uważam, że jako Komisja do Spraw Kontroli Państwowej powinniśmy zająć się tą sprawą – postulatów *de lege ferenda*.

Panie prezesie, drugi dział jest może szerszy, bardzo płynny i właśnie, w połączeniu z Komisją Ustawodawczą, to jest kwestia realizacji wyroków Trybunału Konstytucyjnego.

Oczywiście, na posiedzeniach Komisji Ustawodawczej zawsze pojawia się dyskusja, kto powinien zająć się inicjatywą legislacyjną? Trochę zajął się tym Senat. W wielu miejscach naprawia te błędy, ale, tak naprawdę, to jest zupełnie nieogarnięte, panie prezesie. To jest też bardzo duży i bardzo ważny obszar funkcjonowania naszego państwa. Tym powinien zająć się premier.

Być może zwrócimy mu na to uwagę, że warto byłoby, żeby te dwie kwestie przemyślał. Żeby to przemyśleć należałoby stworzyć zbiorczą informację. Może powinien zrobić to pan prezes. To taka moja sugestia. Takie wystąpienie, niech ono byłoby do nas, do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, tak, żeby służby mogły zinwentaryzować, może jest jakiś departament, nie wiem, to jest moja wolna myśl, ile tych postulatów *de lege ferenda* nie zostało zrealizowanych i przez które resorty.

Wreszcie, być może, kwestia owych wyroków Trybunału Konstytucyjnego, których nie ma kto zrealizować, bądź realizuje się je *ad hoc* i bardzo wybiórczo.

Być może, jako Komisja do Spraw Kontroli Państwa przedstawilibyśmy bardzo stosowny projekt ustawy. Co prawda, jeśli idzie o wyroki Trybunału Konstytucyjnego, to trybunał określa konkretne terminy. Moglibyśmy wskazać, że tym zajmuje się Rada Ministrów albo Prezydium Sejmu, albo wskazujemy, że tym powinna się zająć jakaś inna wyspecjalizowana jednostka. Może Najwyższa Izba Kontroli? Nie wiem.

Wydaje mi się, że powinniśmy to uporządkować, bo to trochę jest taki samograj. Ktoś kontroluje, ktoś wydaje wyroki a nie ma żadnej ich realizacji. Przecież po coś jest to czynione.

Sędzia nie po to ubiera się w togę i sądzi, żeby ten wyrok był później traktowany po macoszemu, albo żeby były potem opóźnienia, które mogą wywołać zawirowania i straty, również dla obywateli.

Wreszcie postulaty *de lege ferenda*. Być może w ustawie… nie wiem, nie wiem. Luźno myślę, ale są na pewno ustawy, gdzie można zamieścić stosowny obowiązek realizacji. Czas najwyższy, żeby taki był umieszczony z ustanowieniem odpowiedzialności za niezrealizowanie wniosku.

Zawsze można przedstawić propozycję. Sejm może się z nią zgodzić lub nie, ale na kimś powinien ten obowiązek spoczywać. To takie rozmyślenia na kanwie dzisiejszej dyskusji. Zgadzam się z sugestiami pana prezesa.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo pani przewodniczącej. Bardzo proszę, panie prezesie.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Przepraszam, spokojnie czekam na udzielenie mi głosu. Przyjął pan moje zgłoszenie, a teraz mam wrażenie, że pan o tym zapomniał.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Cały czas trwają obrady Komisji, panie pośle. Myślę, że przyjdzie pana kolej, jak to się mówi, ale bardzo proszę. Pan poseł Śniadek.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Przepraszam, że tak nachalnie domagam się udzielenia mi głosu, ale ostatnio przyzwyczaiłem się, że ludziom z „Solidarności” odmawia się głosu.

Panie prezesie, dziękuję za szczegółowe odniesienie się do tych punktów. Wszystkie punkty potraktował pan bardzo poważnie i je tutaj omówił.

Mam drobne uwagi odnośnie pozycji nr 3 dotyczącej kontroli w TVP SA. Wiem, że kontrola została podjęta, natomiast chciałbym, bo z pana wystąpienia nie do końca to wynika, żeby zwrócono uwagę na ten szczegółowy aspekt. Nie dawniej jak w ubiegłym roku prezes telewizji tutaj w tej sali, przepraszam, że użyję tego sformułowania – chełpił się, że na tej restrukturyzacji będzie miał oszczędności rzędu 15 mln zł. To było ściśle wyliczone. Tylko, że te oszczędności to jest kwota, na którą oszuka się ZUS i Skarb Państwa.

Z punktu widzenia Skarbu Państwa nie ma różnicy czy dopłaca się do tych wynagrodzeń, czy dopłaca się do ZUS. To jest żadna różnica. Prosiłbym więc o zwrócenie szczególnej uwagi na ten aspekt kontroli, która, jak pan mówił, dotyczy również innych rzeczy. Jest dużo szersza. Bardzo dobrze, że tak jest.

Natomiast co do kolejnych punktów. Tu miałbym podobną prośbę, żeby szczególnie uwzględnić ten aspekt zatrudnienia pozakodeksowego, „śmieciowego”, o którym mówię.

Natomiast w pozycji nr 5, gdzie postulował pan odłożenie, pewną zwłokę do czasu wejścia ustawy, chciałbym zasygnalizować takie rzeczy.

Po pierwsze, kwestia zamówień publicznych, to są kwoty rzędu połowy budżetu państwa. To jest 150-170, zależy jak się liczy, miliardów złotych. Astronomiczne kwoty, natomiast kwestia zatrudniania „śmieciowego”, szczególnie powszechna w tych obszarach, to jest problem znany od lat. Nie od dzisiaj, nie od wczoraj. Mówi o tym od pięciu, sześciu lat w swoich wystąpieniach pan premier, zapowiadając walkę z tym, natomiast nic się nie dzieje.

Również ta ustawa. To jest kwestia zupełnie marginalna. Pomimo tego, że w uzasadnieniu wylicza się kwoty idące w dziesiątki, setki milionów złotych, to pokazuje powagę sprawy i skalę zjawiska.

Już dziś mogę powiedzieć, że może te po 300 milionów, razem 600 milionów, oszczędności przyniesie ta ustawa, ale to w żaden sposób nie ograniczy patologii, plagi, o której mówimy, czyli o umowach „śmieciowych”. Sygnalizuję to już dziś.

Wolą Izby jest poważne potraktowanie tego tematu. Moim zdaniem jest to jedna z najważniejszych spraw dla funkcjonowania państwa. Kwestia nieuczciwej konkurencji wynikająca z plagi umów „śmieciowych”. To chciałem powiedzieć.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie prezesie.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Chętnie przyjmuję wniosek pani przewodniczącej Kempy. W przyszłym tygodniu przedstawiłbym takie sprawozdanie. Mamy podsumowanie wszystkich naszych wniosków *de lege ferenda* z ostatnich trzech lat z adnotacją, które z nich zostały zrealizowane, a które są w trakcie realizacji.

Jeśli Komisja do Spraw Kontroli Państwowej chciałaby zaangażować się w mobilizowanie odpowiedzialnych za to instytucji, to byłbym za to bardzo wdzięczny. Było takie posiedzenie zorganizowane przez Komisję Administracji i Cyfryzacji, ale obawiam się, że w związku z pewnymi zmianami na stanowisku przewodniczącego ten temat może nie być kontynuowany.

Tak naprawdę, to uważam, że jest on bardziej dedykowany Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Obiecuję, że takie podsumowanie wpłynie od nas do prezydium Komisji i do pani poseł.

Co do wyroków Trybunału Konstytucyjnego, to oczywiście możemy zrobić takie podsumowanie, które powie, które wyroki są zrealizowane, a które nie. Z mojego punktu widzenia tu jest już większy kłopot. Jaką mogę przeprowadzić tu kontrolę. Kontrola to jest narzędzie, z którego my korzystamy.

Jest zgoda co do tego, że pewne wyroki nie zostały wykonane i podważa to autorytet demokratycznego państwa prawa. Jest to pewien filar i fundament. Jeśli sąd konstytucyjny stwierdza niekonstytucyjność jakichś przepisów, to tę sytuację trzeba unormować.

Mogę, w oparciu o pracę naszych prawników, przygotować jakieś podsumowanie. Jestem otwarty na współpracę, ale nie mam prostej odpowiedzi na pytanie, jaką widzę możliwość włączenia się NIK do tej pracy, biorąc pod uwagę, że nie mamy dziś jednego ośrodka, który przygotowywałby te ustawy.

Ze swoimi inicjatywami ustawodawczymi wychodzi Sejm, Senat, rząd, szczególnie Rządowe Centrum Legislacyjne jest w to zaangażowane. W związku z tym, że nie ma takiej zindywidualizowanej odpowiedzialności, to można mieć wrażenie, że nikt za to nie odpowiada, choć ten proces nieco uległ poprawie. Jednak daleko mu jeszcze do ideału.

Jestem otwarty na sugestie doprecyzowujące w jaki sposób NIK mogłaby włączyć się do tych działań.

Co do wypowiedzi pana posła Janusza Śniadka, to jestem absolutnie otwarty i, tak jak mówię, przy różnych kontrolach to sprawdzamy, tylko powiem z jakimi barierami się spotykamy i wyrażę od razu pewną sugestię.

Kiedy, na przykład, badamy różne instytucje, które rozstrzygają przetargi, to oczywiście badamy ten proces „na górze". Mam problem, bo poza instytucjami publicznymi, tam gdzie są wykonywane zamówienia z przetargów publicznych, to są prywatne podmioty. Tam może wejść Państwowa Inspekcja Pracy. Ona ma takie kompetencje i uważam, że można zmobilizować PIP do jakiejś dedykowanej kontroli. Jest mi łatwiej przedstawić pewne wnioski systemowo, o których mówię publicznie, o, na przykład, potrzebie zmiany ustawy o zamówieniach publicznych i wprowadzenia tego kryterium – czy firma, która wygrywa przetarg zatrudnia pracowników na umowę o pracę?

Moja trudność polega na tym, że ja mogę wejść, przede wszystkim, do instytucji publicznych. Tak naprawdę, nie mogę wejść tam gdzie jest najgorzej, czyli do firm, które działają jako podwykonawcy, a nie jako firma, która wygrała przetarg.

W ramach kontroli budżetowej, przedstawię to państwu, kontrolujemy to, będziemy państwu przedstawiać informację, gdzie kontrolowaliśmy to przy okazji wykonania budżetu w sądach. Było dla mnie rzeczą zaskakującą, że sądy bardzo często korzystają z tzw. „śmieciówek". Tę informację także przedstawię Komisji.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję. Panie prezesie, dopytam jeszcze o wnioski, które zgłosiła pani poseł Bańkowska. Rozumiem, że kwestia pieniędzy w bankach miałaby opinię negatywną.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Kontrola sposobu postępowania banków ze środkami pozostającymi na rachunkach, których właściciele zmarli będzie raczej niemożliwa. Kontrola NIK możliwa jest jedynie tam, gdzie podmioty korzystają ze środków publicznych. Stąd opinia negatywna.

Jeśli chodzi o kontrolę placówek opiekuńczo-wychowawczych, to chcę powiedzieć, że niedawno przeprowadziliśmy kontrolę pod tytułem Funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ich współdziałanie z innymi instytucjami na rzecz powrotu dzieci do wychowania w rodzinie. Była to kontrola kompleksowa i jej powtarzanie w przyszłym roku nie ma większego sensu. Przedstawiam opinię negatywną do tej propozycji.

Jeśli chodzi o kontrolę domów opieki społecznej, to jesteśmy za. Tu nasza ocena pozytywna.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Janusz Śniadek.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dziękuję panu prezesowi za te informacje. Absolutnie zgadzam się, jeśli chodzi o kwestie kontroli firm.

Nie wiem, czy Kancelaria Prezesa Rady Ministrów nie miała swojego czasu ochrony zapewnianej przez firmę ochroniarską. To jest dżungla.

Zaintrygowało mnie, czy w sytuacji, o której mówi pan prezes nie byłoby celowe poruszenie tego tematu na naszych spotkaniach. Spotykamy się nie tylko z NIK, ale również z PIP, to są dwie główne instytucje kontrolne. Należałoby zastanowić się, czy nie jest tu możliwa jakaś współpraca systemowa. PIP przy kontrolowaniu zatrudniania pozakodeksowego również napotyka na kolosalne bariery prawne i ustawowe. W naszym związku od kilkunastu lat posługujemy się takim powiedzeniem, że z rusztowań spadają firmy, a nie ludzie. Taką sytuację mamy w przypadku PIP. Okazuje się, że PIP nie może kontrolować osób „samozatrudnionych" dopóki nie wydarzy się śmiertelny wypadek. Zwykłych wypadków się nie zgłasza. Powinno nastąpić jakieś formalne uregulowanie tej współpracy z PIP.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jestem otwarty. Jeśli będzie jakieś posiedzenie Komisji poświęcone tej sprawie, to oczywiście będziemy wspólnie zastanawiać się, co można zrobić.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Proponuję uwzględnienie merytorycznych uwag NIK do tematów zgłoszonych przez komisje sejmowe i w związku z uwagami NIK, pana prezesa Kwiatkowskiego, proponuję aby następujące tematy uzyskały pozytywną rekomendację Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Pozwolą państwo, że przeczytam numery tematów. Wszyscy mamy odpowiednie dokumenty.

Rekomendacja pozytywna to numery: 1, 2, 10, zgłoszona kontrola DPS, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 36, 38, 43, 44, 45, 46, 48, 49 oraz 51.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Wydaje mi się, że również nr 37.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Tak, nr 37 również.

Tym samym niewymienione numery tematów mają opinię negatywną.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Przepraszam, współpracownicy mówią mi, że jeszcze nr 48 i 49.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Tak. Nr 48, 49 i 51.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):

Czy mógłby pan powtórzyć od nr 36?

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Proszę bardzo. Mamy nr 36, 37, 38, 43, 44, 45, 46, 48, 49 i 51.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Jeszcze pan poseł Śniadek.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Przepraszam, patrzy pan na mnie ze zdziwieniem. Ja ze zdziwieniem usłyszałem, że opuścił pan wszystkie trzy zgłoszone przeze mnie propozycje. Przy numerach 3 i 4 pan prezes mówił, że kontrole są prowadzone, ale przy tej dżentelmeńskiej umowie, że tematy, które zgłaszam będą uwzględnione przy tych kontrolach, na to mogę się zgodzić, o tyle rezygnacja z pozycji nr 5 moim zdaniem nie jest uprawniona.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Ale, panie pośle, przypomnę taką rzecz, powołam się na słowa pana prezesa, choć siedzi z nami, że NIK wystosuje swoją opinię w sprawie zmian, które nieustannie pojawiają się w ustawie o zamówieniach publicznych. Będzie to opinia NIK i stąd wydaje mi się, że powinniśmy uznać tę sytuację.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Powiem tak – mimo doniosłości tego problemu, jeśli premier kilkakrotnie odnosi się do tego w expose, teraz uciekamy od tej sprawy?

Przepraszam, może nieuprawnione jest to moje określenie, ale budzi to we mnie najwyższy niepokój i dlatego postuluję, żebyśmy zostawili w naszych dokumentach przynajmniej jakiś ślad, że interesujemy się tym problemem.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę panie prezesie.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to zaproponuję pewien kompromis. Ocena skutków dla budżetu państwa i ZUS, stosowania zatrudnienia pozakodeksowego i „pracy na czarno" przy realizacji zamówień publicznych i wpływ tego zjawiska na przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji będzie dla nas pewnym problemem. Dużą część tych zamówień publicznych wykonują firmy prywatne. Ja tam nie wejdę. Tam może wejść PIP. Co mogę państwu zadeklarować? Przy okazji wykonania budżetu będę sprawdzał, jak z tym zatrudnieniem jest w instytucjach publicznych. Jeśli chodzi o tak sformułowany temat kontroli, to tylko PIP ma narzędzia, żeby odpowiedzieć na tak sformułowany temat. Deklaruję, że przy kontroli wykonania budżetu będę sprawdzał to w instytucjach publicznych.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Przyjmuję to jako uzgodnienie i rozumiem, że potem będziemy formułowali wnioski konkretniej, biorąc pod uwagę kompetencje służb. Przyjmuję takie uzgodnienie.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja przyjęła ustalenia i rekomenduje wymienione numerycznie przeze mnie tematy jako pozytywne dla Prezydium Sejmu. Nie słyszę sprzeciwu.

Proponuję, aby Komisja upoważniła mnie do zredagowania opinii Komisji do Prezydium Sejmu w sprawie propozycji tematów kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do planu pracy NIK na 2015 r. zgodnie z ustaleniami przyjętymi na posiedzeniu Komisji.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że wniosek został przez Komisję przyjęty.

Nie słyszę sprzeciwu.

Prezes NIK Krzysztof Kwiatkowski:

Jeszcze zdanie na koniec. Państwa wnioski traktujemy naprawdę priorytetowo. Zawsze mają państwo narzędzie do zgłaszania wniosku o kontrolę doraźną. Dziś zostałem poinformowany, że przyjęliśmy wniosek o kontrolę doraźną dotyczący Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu. To był wniosek pana posła Dziuby i proszę o korzystanie z tego narzędzia.

Przewodniczący poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję za tę deklarację, panie prezesie.

Na tym kończymy pierwszy punkt posiedzenia. Punkt drugi porządku posiedzenia to sprawy bieżące. Czy ktoś chciałby zabrać głos w sprawach bieżących? Nikt się nie zgłasza.

Stwierdzam, że porządek dzienny posiedzenia Komisji został wyczerpany. Informuję, że protokół z posiedzenia, z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie. Dziękuję panu prezesowi i jego współpracownikom, dziękuję paniom i panom posłom. Zamykam posiedzenie.